

بسمه تعالی

فرم طرح دوره دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی ایلام

*نام و شماره درس: اصول روش تحقیق *تعداد و نوع واحد: ۱ واحد ۰/۵ نظری - ۰/۲۵ عملی

*دانشکده: بهداشت *گروه آموزشی: مهندسی بهداشت محیط

* رشته و مقطع تحصیلی: مهندسی بهداشت محیط - کارشناسی

*روز و ساعت برگزاری: دو شنبه، ۱۴-۱۶ *نام مسئول درس: دکتر سید عباس میرزایی

*آدرس ایمیل: Mirzaee.seyyed@gmail.com

هدف کلی درس:

آشنایی دانشجویان با چگونگی تدوین طرح های تحقیقاتی و تجزیه و تحلیل داده های بهداشتی با استفاده از نرم افزارهای کامپیوتری

*اهداف اختصاصی یا جزئی درس: هدف اختصاصی بهتر است به صورت رفتاری نوشته شود (هدف رفتاری دارای مخاطب، فعل رفتاری، درجه و معیار و شرایط انجام است)

دانشجو پس از گذراندن این واحد باید:

- ۱- قادر به درک اهمیت و شناخت انواع روش های تحقیق باشد.
- ۲- قادر باشد موضوع مورد علاقه خود را انتخاب کند و برای آن عنوان مناسبی بیابد.
- ۳- قادر باشد برای موضوع انتخابی خود بیان مسئله بنویسد.
- ۴- قادر باشد مطالعات مرتبط با موضوع خود را با روش های مختلف به دست آورد و پس از مرور آنها، در بخش مروری بر مطالعات پروپوزال ارائه نماید.
- ۵- قادر باشد اهداف، فرضیات و سوالات را برای پروپوزال خود تنظیم نماید.
- ۶- قادر باشد جدول متغیرها را برای مطالعه خود تکمیل نماید.
- ۷- با شیوه جمع آوری اطلاعات آشنا شده و قادر باشد شیوه جمع آوری اطلاعات طرح خود را انتخاب و ابزار مربوطه را تهیه نماید.
- ۸- قادر باشد محدودیت ها و ملاحظات اخلاقی و نیز جدول زمان بندی و هزینه های پروپوزال را تنظیم نماید.

*وظایف دانشجویان: (تکالیف دانشجو در طول ترم) :

علیرغم ارائه درس به عنوان یک درس نظری، ترکیب نظری و عملی آن اهمیت دارد و می تواند دانشجو را به اهداف ذکر شده برساند. از این رو انتظار می رود دانشجو همگام با کلاس حرکت نموده و تکالیف خواسته شده را انجام دهد. در این کلاس مباحث نظری مربوط به هر مرحله آموزش داده می شود و از دانشجویان خواسته می شود تا نسبت به انجام آن مرحله برای موضوع انتخابی خود طی مدت زمان مشخص اقدام نمایند. با انقضای مدت داده شده، تکالیف به مسئول درس تحویل می گردد و در آغاز جلسه بعدی، نتایج بررسی اشکالات تکالیف داده شده به دانشجویان گفته می شود. بدیهی است دانشجو پس از دریافت نظرات استاد می تواند نسبت به رفع اشکالات و انجام اصلاحات مورد نیاز اقدام نماید.

*منابع اصلی درس (با رعایت اصول منبع نویسی و دادن نشانی برای تهیه آنها شامل کتابخانه، کتابفروشی، اینترنت،)

1. Environmental research, John Olive, New York publication, 2001.

۲- تحقیق در سیستم های بهداشتی، شیوه تهیه طرح های تحقیقاتی برای حل معضلات بهداشتی/ گروه مولفین سازمان بهداشت جهانی، آخرین ویرایش.

۳- رفعتی حسن (۱۳۸۳)، روش تحقیق و قضاوت آماری، انتشارات دریا

۴- روش شناسی پژوهش های کاربردی در علوم پزشکی، نگارش حسین ملک افصلی، سید رضا مجدزاده، اکبر فتوحی، سامان توکلی، اداره انتشارات و چاپ دانشگاه علوم پزشکی تهران، آخرین ویرایش.

۵- مهدی آقایی ژیل، خاتمی سید هادی (۱۳۸۲)، آزمون های آماری در علوم زیست محیطی، سازمان حفاظت از محیط زیست

***روش تدریس+ وسایل کمک آموزشی مورد استفاده:**

در این درس روش های سخنرانی و ارائه کارگاهی مورد نظر است. از وسایلی همچون کامپیوتر، و تابلو و ... استفاده خواهد شد.

*** روش ها و زمان سنجش و ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:** (نوع امتحانات از لحاظ نحوه طراحی سوال -بارم بندی -زمان امتحانات و تکالیف ذکر شود)

<u>روش</u>	<u>نمره</u>	<u>تاریخ</u>
ارزشیابی طول ترم، نگارش و ارائه یک طرحنامه (پروپوزال) نهائی در پایان ترم، تهیه یک مقاله مروری در زمینه بهداشت محیط	۱۴ نمره	۳۰ آذر
آزمون کتبی پایان ترم	۶ نمره	پایان ترم

مقررات درس و انتظارات از دانشجویان:

- ۱- حضور به موقع و قبل از استاد
- ۲- مشارکت فعال در بحث ها
- ۳- انجام و ارائه بموقع تکالیف

فرم معرفی دروس نظری و عملی - دانشگاه علوم پزشکی ایلام

جدول زمان بندی ارائه برنامه درس اصول روش تحقیق، نیمسال اول ۱۴۰۵-۱۴۰۴

ردیف	روز	ساعت	عنوان	مدرس
۱	دوشنبه	۱۴-۱۶	معارفه و آشنائی، بیان اهداف درس و تبیین خط و مشی کلاس، تعریف پروپوزال، اهمیت و ضرورت نگارش پروپوزال، اجزای یک پروپوزال	دکتر سید عباس میرزایی
۲	دوشنبه	۱۴-۱۶	مبانی نظری تحقیق، سوال اصلی تحقیق، بیان مسئله و انواع تحقیقات بنیادی و کاربردی، انواع مطالعات در علوم پزشکی	دکتر سید عباس میرزایی
۳	دوشنبه	۱۴-۱۶	اولویت بندی مسائل برای تحقیق و بیان مسئله (تجزیه و تحلیل و توجیه نیاز به تحقیق، معیارهای انتخاب موضوع) - نگارش عنوان موضوع تحقیق، سوابق و ادبیات تحقیق، اهداف تحقیق، فرضیه ها، نوع تحقیق،	دکتر سید عباس میرزایی
۴	دوشنبه	۱۴-۱۶	انواع مطالعات (کیفی، تجربی، نیمه تجربی، اپیدمیولوژیک (مشاهده ای و تجربی)، آزمایشگاهی، شبیه سازی، مدلسازی)،	دکتر سید عباس میرزایی
۵	دوشنبه	۱۴-۱۶	جامعه آماری، تعیین حجم نمونه و روش نمونه گیری، روش و ابزار گردآوری اطلاعات، روش تجزیه و تحلیل آنها، زمان و طول اجرای مدت تحقیق، مدیر و عوامل اجرایی تحقیق، هزینه های تحقیق	دکتر سید عباس میرزایی
۶	دوشنبه	۱۴-۱۶	آشنائی با مروری بر متون و اطلاعات و طریقه نگارش آن (نحوه استفاده از کتب، مجلات، اینترنت و ...)، ابزارها و وسایل و شرایط تحقیق، تعریف واژگان و اصطلاحات تخصصی طرح	دکتر سید عباس میرزایی
۷	دوشنبه	۱۴-۱۶	تنظیم اهداف (کلی، جزئی و کاربردی)، فرضیات، سوالات	دکتر سید عباس میرزایی
۸	دوشنبه	۱۴-۱۶	جامعه و نمونه مورد بررسی، روش های نمونه گیری، حجم نمونه	دکتر سید عباس میرزایی
۹	دوشنبه	۱۴-۱۶	شیوه های جمع آوری اطلاعات، فنون جمع آوری داده های اولیه (پرسشنامه، چک لیست، استفاده از نقشه ها، نحوه نمونه برداری از آب، خاک، هوا و موجودات زنده)، داده های ثانویه، پیش آزمایی طرح تحقیقاتی (بررسی مشکلات و اشتباهات احتمالی درانتخاب نمونه) ، محدودیت ها و راهکارهای رفع آنها، ملاحظات اخلاقی در تحقیق، منبع(رفرنس) نویسی بر طبق الگوهای رایج(هاروارد، ونگور، ...)	دکتر سید عباس میرزایی
۱۰	دوشنبه	۱۴-۱۶	آموزش مقاله نویسی، شروع مقاله نویسی، ویژگی های یک مقاله علمی، چهارچوب مقاله و قواعد مقاله نویسی، اصول و معیارهای محتوایی پژوهش علمی (فرایند تفکر، منطقی بودن، انسجام و نظام دار بودن، نیازهای فعلی جامعه علمی و...)، گزارش روش شناسی تحقیق	دکتر سید عباس میرزایی
۱۱	دوشنبه	۱۴-۱۶	ساختار مقاله علمی، موضوع یا عنوان، مولفان، چکیده،واژگان کلیدی،مقدمه، مواد و روش ها، یافته ها، بحث و نتیجه گیری، فهرست منابع، زبرنویس، استناد دادن معادل ها. نکات اساسی در ارسال مقالات به نشریات علمی، دلایل عدم پذیرش چکیده یک مقاله درنشریه علمی، آئین نگارش پایان نامه، تنظیم فصول ، نحوه ذکر مراجع ، و....	دکتر سید عباس میرزایی
۱۲	دوشنبه	۱۴-۱۶	در بخش عملی آموزش نرم افزار EndNote و کار عملی	دکتر سید عباس میرزایی
۱۳	دوشنبه	۱۴-۱۶	در بخش عملی آموزش نرم افزار Mendeley و کار عملی	دکتر سید عباس میرزایی
۱۴	دوشنبه	۱۴-۱۶	تهیه مستقل یک طرحنامه(پروپوزال) طرح پژوهشی بر پایه آموزش های کسب شده توسط هر دانشجو در زمینه بهداشت محیط	دکتر سید عباس میرزایی
۱۵	دوشنبه	۱۴-۱۶	تهیه یک مقاله مروری در زمینه بهداشت محیط	دکتر سید عباس میرزایی
۱۶	دوشنبه	۱۴-۱۶	رفع ابهامات، پاسخگویی به سوالات دانشجویان و اصلاح نهایی پروپوزال	دکتر سید عباس میرزایی
۱۷			امتحان نهائی	

**نظر به اهمیت درس روش تحقیق و ضرورت ارائه پروپوزال در پایان کلاس، معمولاً نیاز به جلسات اضافی وجود دارد

که لازم است توسط دانشجویان در این باره برنامه ریزی گردد.